

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla)

19 ta' Di?embru 2012 (*)

“Tassazzjoni — VAT — It-Tieni Direttiva 67/228/KEE — Artikolu 8(a) — Is-Sitt Direttiva 77/388/KEE — Provvista ta' o??etti — Valur taxxabli — Kummissjoni m?allsa minn Kumpannija ta' bejg? b'korrispondenza lill-a?ent tag?ha — Xiri ta' klijenti terzi — Tnaqqis tal-prezz wara l-fatt taxxabli — Effett dirett”

Fil-Kaw?a C-310/11,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-First-tier Tribunal (Tax Chamber) (ir-Renju Unit), permezz ta' de?i?joni tas-26 ta' Mejju 2011, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fl-20 ta' ?unju 2011, fil-pro?edura

Grattan plc

vs

The Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn A. Rosas, li qed ja?ixxi b?ala President tat-tieni Awla, U. L?hmus, A. Ó Caoimh, A. Arabadjiev (Relatur), C. G. Fernlund, Im?allfin,

Avukat ?enerali: J. Kokott,

Re?istratur: K. Malacek, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tat-12 ta' Lulju 2012,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?al Grattan plc, minn H. Stone, solicitor, u P. Lasok, QC, u R. Haynes, barrister,
- g?all-Gvern tar-Renju Unit, minn C. Murrell u E. Jenkinson kif ukoll minn L. Seeboruth, b?ala a?enti,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn R. Lyal u C. Soulay, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tat-13 ta' Settembru 2012,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 8(a) u tal-punt 13 tal-Anness A tat-Tieni Direttiva tal-Kunsill 67/228/KEE, tal-11 ta' April 1967, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? — Struttura u metodi ta' applikazzjoni tas-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (?U 71, p. 1303, iktar 'il quddiem it-“Tieni

Direttiva”).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kaw?a bejn Grattan plc (iktar 'il quddiem “Grattan”) u l-Commissioners for Her Majesty’s Revenue and Customs (iktar 'il quddiem il-“Commissioners”) dwar ir-rimbors tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (iktar 'il quddiem il-“VAT”) fuq il-kummissjonijiet im?allsa lil persuni deskritti b?ala “a?enti” g?al o??etti ordnati permezz tag?hom matul il-perijodu ta' bejn l-1973 u l-1977.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 L-Artikolu 5 tat-Tieni Direttiva kien jipprovdi:

“1. ‘Provvista ta' o??etti’ tfisser it-trasferiment tad-dritt ta' sid li jiddisponi minn proprjetà korporali.

2. Dawn li ?ejjin g?andhom ukoll jitqiesu b?ala provvisti skond it-tifsira tal-paragrafu 1:

[...]

?) it-trasferiment ta' o??ett li jsir permezz ta' kuntratt li bih tit?allas kummissjoni meta jsir xiri jew bejg?;

[...]

5. Ikun hemm fatt taxxabbli meta l-provvista ti?i effettwata [...]” [traduzzjoni mhux uffi?jali].

4 Il-punt 8 tal-Anness A tat-Tieni Direttiva kien jipprovdi li “?fatt taxxabbli’ tfisser it-tnissil tad-dejn fiskali” [traduzzjoni mhux uffi?jali].

5 L-Artikolu 8(a) tat-Tieni Direttiva kien jipprovdi dan li ?ej:

“Il-valur taxxabbli g?andu jkun:

a) g?all-provvisti ta' o??etti u ta' servizzi, dak kollu li jikkostitwixxi l-korrispettiv g?all-provvista tal-o??ett jew g?all-provvista tas-servizz, bl-ispejje? u t-taxxi kollha inklu?i, bl-e??ezzjoni [tal-VAT] stess [...]” [traduzzjoni mhux uffi?jali].

6 Il-punt 13 tal-Anness A ta' din id-direttiva kien jipprovdi li l-espressjoni “korrispettiv” kienet:

“[...] tfisser dak kollu r?evut inkambju g?all-provvista ta' o??etti jew g?all-provvista ta' servizzi , inklu?i l-ispejje? a??essorji (ippakkjar, trasport, assigurazzjoni, etc.), ji?ifieri mhux biss l-ammont tas-sommom ri?evuti i?da wkoll, pere?empju, il-valur tal-o??etti r?evuti inkambju [...]” [traduzzjoni mhux uffi?jali].

7 L-Artikolu 11(A) tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? — Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23), kif emendata bid-Direttiva tal-Kunsill 95/7/KE, tal-10 ta' April 1995 (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 27, iktar 'il quddiem is-“Sitt Direttiva”). li sa mill-1978 issostitwiet it-Tieni Direttiva, kien jipprovdi, fil-parti rilevanti tieg?u, dan li ?ej:

“1. L-ammont taxxabbli g?andu jkun:

a) fir-rigward ta' provvisti ta' oġġetti u servizzi barra dawk msemmija f'(b), (?) u (d) isfel, dak kolloxx li jikkostitwixxi l-konsiderazzjoni li kien jew irid jinkiseb mill-fornitur mix-xerrej, il-klijenti jew it-tielet parti għal dawn il-provvisti inklużi s-sussidji marbuta direttament mal-prezz tat-tali provvisti.

[...]

3. L-ammont taxxabbli m'għandux jinkludi:

a) tnaqqis fil-prezzijiet permezz ta' skont għal pagament kmieni;

b) roġs fil-prezz u tnaqqis permess lill-klijent u kalkolat għalihom fiż-żmien tal-provvista; [...].

8 L-Artikolu 11(?) (1) tas-Sitt Direttiva kien jipprovdi:

“Fil-każ ta' kanċellazzjoni, qasda jew nuqqas ta' pagament totali jew parzjali, jew fejn il-prezz hu mnaqqas wara li l-provvista tkun saret, l-ammont taxxabbli jiġi ridott b'mod xieraq ta't il-kondizzjonijiet li għandhom ikunu stabbiliti mill-Istati Membri.

Madanakollu, fil-każ ta' nuqqas ta' qas totali jew parzjali, l-Istati Membri jistgħu jidderogaw minn din ir-regola.”

Id-dritt tar-Renju Unit

9 Fiż-żmien ta' meta sew il-fatti fil-kawża prinċipali, id-dispożizzjoni rilevanti tad-dritt nazzjonali kienet l-Artikolu 10(2) tal-liġi tal-finanzi 1972 (Finance Act 1972) li kien jipprovdi dan li ġej:

“Jekk provvista titwettaq inkambju għal-korrispettiv fi flus, il-valur tagħha jikkorrispondi għall-ammont ta' dan il-korrispettiv flimkien mat-taxxa pagabbli.”

10 Il-First-tier Tribunal (Tax Chamber) josserva li l-leġiżlazzjoni nazzjonali ma tinkludi ebda dispożizzjoni li tipprovdi għal tnaqqis *a posteriori* tal-valur tal-provvisti minnabba tnaqqis fil-prezz jew roġs li jsew biss meta titwettaq il-provvista.

11 L-Istati Membri kellhom jibdlu s-“sistemi preżenti tagħhom [tal-VAT]” skont id-dispożizzjonijiet tas-Sitt Direttiva sal-1 ta' Jannar 1978.

Il-kawża prinċipali u d-domanda preliminari

12 Grattan hija membru rappreżentant ta' grupp ta' persuni taxxabbli suġġetti għall-VAT li huwa kompost minn kumpanniji li matul il-perijodu inkwistjoni fil-kawża prinċipali, kienu kumpanniji ta' bejgħ b'korrispondenza (iktar 'il quddiem il-“kumpanniji”). Dawn kienu jużaw is-servizzi ta' agenti li kienu jitgħallsu kummissjoni, b'mod partikolari, fuq ix-xiri magħmul minn terzi (iktar 'il quddiem ix-“xiri ta' terzi”), konsumaturi finali (iktar 'il quddiem il-“klijenti indiretti”), li lilhom huma kienu jibgħatu l-katalogi ta' kumpannija kkonfermata. L-aġent kien jgħaddi l-ordni tal-klijenti indiretti billi jgħemmel il-call center tal-kumpannija kkonfermata jew billi jibgħat formula bl-ordni. Ġeneralment, l-oġġetti ordnati kienu jiġu kkunsinnati lill-aġent sabiex dan iqassamhom lill-klijenti indiretti. Il-qas għall-oġġetti kien jinżabar mill-aġent mingħand il-klijenti indiretti u kien jitgħallas perijodikament lill-kumpannija ta' bejgħ b'korrispondenza.

13 L-aġenti kienu jitgħallsu kummissjoni ta' 10 % fuq l-ammonti li huma kienu jgħaddu lill-kumpannija kkonfermata kemm għax-xiri tagħhom stess ta' oġġetti mill-katalogu ta' bejgħ b'korrispondenza kif ukoll għax-xiri ta' terzi. Il-kummissjoni kienet titniel b'ala kreditu fuq kont

miftu? fil-kontabbiltà tal-kumpannija u l-a?ent seta' jikseb din il-kummissjoni b'diversi metodi:

- l-a?ent seta' jitlobha fil-forma ta' ?las b'?ekk;
- l-a?ent seta' jpa?i l-kreditu mal-ammont tad-debitu tal-kont tieg?u, b'tali mod li jnaqqas id-debitu li huwa g?andu fil-konfront tal-kumpannija g?al o??etti li huwa kien xtara ming?andha;
- l-a?ent seta' wkoll ju?a l-kreditu b?ala ?las totali jew parzjali g?ax-xiri ta' o??etti ?odda.

14 Meta l-kummissjoni kienet tin?abar fil-forma ta' ?las b'?ekk jew fil-forma ta' kreditu fuq l-ammont dovut mill-a?ent, din kienet titni??el b?ala mi?bura “fi flus”. Meta l-kummissjoni kienet tintu?a g?ax-xiri ta' o??etti ?odda, din kienet titni??el b?ala mi?bura “fil-forma ta' o??etti”. Il-kaw?a attwalment pendenti quddiem il-qorti tar-rinviju tirrigwarda biss is-sitwazzjonijiet fejn il-kummissjoni n?abret “fi flus”.

15 Il-kumpanniji ?allu l-VAT fuq il-prezz tal-katalogu kollu, inklu? fuq l-ammont tal-kummissjoni m?allsa lill-a?enti. Grattan talbet lill-Commissioners jirrimborsawha l-ammonti tal-VAT li jikkorrispondu g?al din il-kummissjoni min?abba li din kienet tikkostitwixxi ro?s li kien inaqqas il-korrispettiv jew il-valur taxxabbli tal-provvisti ta' o??etti mwettqa mill-kumpanniji lill-a?enti. Il-Commissioners irrimborsaw il-VAT fuq dawn il-kummissjonijiet ?lief g?al daww li n?abru fi flus g?al tran?azzjonijiet ta' xiri ta' terzi matul il-perijodu ta' bejn l-1973 u l-1 ta' Jannar 1978.

16 Quddiem il-qorti tar-rinviju, Grattan sostniet li l-kummissjonijiet g?ax-xiri ta' terzi r?evuti fi flus kienu ro?s fuq il-prezz im?allas mill-a?ent g?al o??etti mixtrija minnu ming?and kumpannija kkon?ernata (jekk dawn il-kummissjonijiet inkisbu fil-mument tal-provvista) jew tnaqqis tal-prezz (jekk dawn inkisbu wara l-provvista). G?alhekk, il-korrispettiv, jew il-valur taxxabbli, g?andu jitnaqqas. Dan jirri?ulta kemm mill-Artikolu 11(?) (1) tas-Sitt Direttiva u, qabel l-1978, mill-Artikolu 8(a) u mill-punt 13 tal-Anness A tat-Tieni Direttiva kif ukoll, f'kull ka?, mill-prin?ipju ta' newtralità fiskali li kien di?à je?isti qabel l-1978.

17 Il-Commissioners sostnew li t-Tieni Direttiva ma kinitx timponi fuq l-Istati Membri l-obbligu li jistabbilixxu mi?uri li jipprovdu g?at-tnaqqis retroattiv tal-valur taxxabbli wara l-provvista, kif previst fl-Artikolu 11(?) (1) tas-Sitt Direttiva. Barra minn hekk, l-Artikolu 8(a) tat-Tieni Direttiva ma kienx pre?i? bi??ejjed sabiex ikollu effett dirett. Il-Commissioners ikkunsidraw li kienet te?isti distinzjoni rilevanti bejn il-kummissjonijiet g?al xiri ta' terzi u daww g?al xiri ta' o??etti mill-katalogi tal-bejg? b'korrispondenza mag?mul mill-a?enti stess.

18 F'dawn i?-?irkustanzi, il-First-tier Tribunal (Tax Chamber) idde?ieda li jissospendi l-pro?eduri u li jag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domanda preliminari li ?ejja:

“Fir-rigward tal-perijodu ta' qabel l-1 ta' Jannar 1978, persuna taxxabbli g?andha, abba?i tal-effett dirett tal-Artikolu 8(a) tat-[Tieni Direttiva] u/jew tal-prin?ipji ta' newtralità fiskali u ta' trattament ugwali, id-dritt li tikkunsidra *a posteriori* li l-valur taxxabbli ta' provvista ta' o??etti kien tnaqqas meta, wara d-data ta' meta se??et din il-provvista ta' o??etti, il-fornitur tal-provvista ta' lid-destinatarju tag?ha kreditu li d-destinatarju dde?ieda li jie?u jew fil-forma ta' ?las fi flus, jew inkella fil-forma ta' kreditu validu fuq ammonti dovuti lill-fornitur g?al provvisti ta' o??etti di?à pprovduti lid-destinatarju?”

Fuq id-domanda preliminari

19 Permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikolu 8(a) tat-Tieni Direttiva g?andux ji?i interpretat fis-sens li jag?ti lil persuna taxxabbli d-dritt li jikkunsidra *a posteriori* l-valur taxxabbli ta' provvista ta' o??etti b?ala mnaqqsa meta, wara li tkun se??et din il-

provvista ta' o??etti, a?ent ir?ieva kreditu ming?and il-fornitur li huwa dde?ieda li jie?u jew fil-forma ta' ?las fi flus jew inkella fil-forma ta' kreditu validu fuq ammonti dovuti lill-fornitur g?al provvisti li di?à twettqu.

20 Sabiex ting?ata risposta g?al din id-domanda, g?andu jtfakkar li l-Artikolu 8(a) tat-Tieni Direttiva jipprovdi li l-valur taxxabbli kien “g?all-provvisti ta' o??etti u ta' servizzi, dak kollu li jikkostitwixxi l-korrispettiv g?all-provvista tal-o??ett jew g?all-provvista tas-servizz, bl-ispejje? u t-taxxi kollha inklu?i, bl-e??ezzjoni [tal-VAT] stess”.

21 Skont il-punt 13 tal-Anness A tat-Tieni Direttiva l-espressjoni “korrispettiv” u?ata fl-Artikolu 8(a) ta' din id-direttiva kienet tkopri “dak kollu r?evut inkambju g?all-provvista ta' o??etti jew g?all-provvista ta' servizzi , inklu?i l-ispejje? a??essorji (ippakkjar, trasport, assigurazzjoni, etc.), ji?ifieri mhux biss l-ammont tas-sommom ri?evuti i?da wkoll, pere?empju, il-valur tal-o??etti r?evuti inkambju [...]”.

22 G?andu jtfakkar li t-terminu “korrispettiv” jifforma parti minn dispo?izzjoni tad-dritt tal-Unjoni li ma tag?milx riferiment g?ad-dritt tal-Istati Membri sabiex ji?u ddeterminati t-tifsira u l-portata tag?ha. Minn dan isegwi li l-interpretazzjoni tat-terminu fil-?eneralità tieg?u ma tistax tit?alla g?ad-diskrezzjoni ta' kull Stat Membru. Dan il-korrispettiv huwa valur su??ettiv, peress li l-korrispettiv verament ir?evut huwa l-valur taxxabbli g?al provvisti ta' servizzi u mhux valur smat skont kriterji o??ettivi (sentenza tal-5 ta' Frar 1981, Coöperatieve Aardappelenbewaarplaats, 154/80, ?abra p. 445, punti 9 u 13).

23 Sabiex ji?i ddeterminat jekk l-Artikolu 8(a) tat-Tieni Direttiva kienx jimponi fuq l-Istati Membri l-obbligu, li jippermettu bdil tal-imsemmi korrispettiv u, g?aldaqstant, regolarizzazzjoni tal-valur taxxabbli wara li jkun se?? il-fatt taxxabbli, g?andhom ji?u e?aminati wkoll id-dispo?izzjonijiet ta' din id-direttiva dwar il-kalkolazzjoni, id-dikjarazzjoni u l-?las tal-VAT. Effettivament, id-determinazzjoni tal-valur taxxabbli tippre?upponi korrispettiv u fatt taxxabbli.

24 F'dan ir-rigward g?andu ji?i osservat li l-Artikolu 5(5) tat-Tieni Direttiva kien jipprovdi li “[j]kun hemm fatt taxxabbli meta l-provvista ti?i effetwata [...]”. Il-punt 8 tal-Anness A ta' din id-direttiva kien jipprovdi li l-espressjoni “fatt taxxabbli” u?ata f'din id-dispo?izzjoni tfisser “it-tnissil tad-dejn fiskali”.

25 G?andu ji?i kkonstatat li ebda dispo?izzjoni tat-Tieni Direttiva ma kienet tipprovdi l-iffissar *a posteriori* tal-mument ta' meta jse?? il-fatt taxxabbli, jew li dan g?andu ji?i pospost b'xi mod ie?or. Barra minn hekk, din id-direttiva lanqas ma tinkludi dispo?izzjonijiet li jipprovdu g?all-bdil tad-dejn fiskali li jkun tnissel.

26 F'dawn i?-?irkustanzi, kif osservat l-Avukat ?enerali fil-punt 41 tal-konkluzjonijiet tag?ha, g?andu ji?i kkunsidrat, b'mod partikolari abba?i tal-Artikolu 5(5) tat-Tieni Direttiva, li d-dejn fiskali ta' persuna taxxabbli kien jitnissel sal-ammont li jirri?ulta mill-valur taxxabbli ddeterminat fil-mument tat-twettieq tal-provvista.

27 G?andu g?alhekk ji?i osservat li la l-Artikolu 8(a) u lanqas ebda artikolu ie?or tat-Tieni Direttiva ma seta' ji?i interpretat fis-sens li kien me?tie? li ti?i permessa regolarizzazzjoni tal-valur taxxabbli, jew tat-taxxa tal-output im?allsa, wara li ssir il-provvista, li tikkostitwixxi l-mument tat-tnissil tal-fatt taxxabbli.

28 F'dak li jirrigwarda, wara dan, il-prin?ipju tan-newtralità fiskali, g?andu jtfakkar li dan il-prin?ipju, li huwa prin?ipju fundamentali tas-sistema komuni tal-VAT, huwa t-traduzzjoni, fil-qasam tal-VAT, tal-prin?ipju ta' ugwaljanza fit-trattament (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-10 ta' April 2008, Marks & Spencer, C-309/06, ?abra p. I-2283, punt 47). Wa?da mill-konsegwenzi prin?ipali

ta' dan il-prin?ipju hija li l-persuni taxxabbli ma g?andhomx ji?u trattati b'mod differenti fir-rigward ta' servizzi li jixxiebu u li jkunu f'kompetizzjoni ma' xulxin (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tas-27 ta' April 2006, Solleveld u van den Hout-van Eijnsbergen, C-443/04 u C-444/04, ?abra p. I-3617, punt 39 u l-?urisprudenza ??itata).

29 Il-prin?ipju ta' newtralità fiskali ma huwiex regola tad-dritt prin?ipali li tippermetti, wa?edha, li ji?i ddeterminat il-valur taxxabbli fis-sens tal-Artikolu 8(a) tat-Tieni Direttiva (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-15 ta' Novembru 2012, Zimmerman, C-174/11, punt 50 u l-?urisprudenza ??itata). Dan il-prin?ipju lanqas ma jag?mel tajjeb g?all-fatt li t-Tieni Direttiva ma tinkludi ebda dispo?izzjoni paragonabbli g?all-Artikolu 11(?) (1) tas-Sitt Direttiva.

30 Skont tifsira o?ra tal-istess prin?ipju, l-ammont li g?andu jin?abar mill-amministrazzjoni fiskali abba?i tal-VAT g?andu jikkorrispondi b'mod pre?i? mal-ammont iddikjarat fuq l-ir?evuta b?ala VAT, u g?andu jit?allas lill-persuna taxxabbli mill-konsumatur finali (sentenza tal-10 ta' Lulju 2008, Koninklijke Ahold, C-484/06, ?abra p. I-5097, punt 36 u l-?urisprudenza ??itata).

31 Fil-kaw?a prin?ipali, mill-pro?ess ippre?entat quddiem il-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li l-klijent indirett, inkwantu konsumatur finali tal-o??etti, kellu j?allas il-prezz indikat fil-katalogu g?all-o??etti li kien jixtri u ma kien jir?ievi ebda kummissjoni mill-kumpannija. Fil-fatt kien previst li din il-kummissjoni kellha ting?adda fuq l-a?ent u mhux fuq il-klijent dirett. F'dawn i?-?irkustanzi, u fid-dawl tal-prin?ipji mfakkra fil-punt pre?edenti, g?andu ji?i kkunsidrat li l-korrispettiv tal-provvista kien il-prezz tal-katalogu s?ie? ming?ajr tnaqqis u li g?alhekk il-valur taxxabbli kien kompost minn dan il-prezz.

32 Barra minn hekk g?andu ji?i e?aminat l-argument ta' Grattan li jg?id li l-fatt li ssir distinzjoni bejn is-sitwazzjoni ta' qabel l-1 ta' Jannar 1978 u s-sitwazzjoni ta' wara din id-data huwa ?baljat sa fejn din id-distinzjoni ma ti?ux inkunsiderazzjoni l-kontinwità tas-sistema tal-VAT.

33 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i enfasizzat, hekk kif g?amlet l-Avukat ?enerali fil-punti 49 u 50 tal-konklu?jonijiet tag?ha, li l-grad ta' armonizzazzjoni tat-Tieni u tas-Sitt Direttivi ma humiex komparabbli. B'mod partikolari, il-prin?ipju ta' sistema komuni tal-VAT, introdott bl-Ewwel Direttiva tal-Kunsill 67/227/KEE, tal-11 ta' April 1967, fuq l-armonizzazzjoni tal-le?i?lazzjoni tal-Istati Membri dwar it-taxxi fuq il-bejg? (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 3), kienet g?adha, f'diversi aspetti, ma tinkludi ebda le?i?lazzjoni e?awrjenti, u b'mod partikolari ebda ffixsar ta' valur taxxabbli uniformi.

34 Kif osservat il-Qorti tal-?ustizzja fil-punt 12 tas-sentenza tal-5 ta' Mejju 1982, Schul Douane Expéditeur (15/81, ?abra p. 1409), is-Sitt Direttiva armonizzat il-kun?etti ta' fatt taxxabbli u ta' e?i?ibbiltà tat-taxxa, u wasslet g?al armonizzazzjoni tal-valur taxxabbli.

35 Huwa f'dan il-kuntest li l-le?i?latur tal-Unjoni adotta l-Artikolu 11(?) (1) tas-Sitt Direttiva, li jimponi fuq l-Istati Membri l-obbligu li jiddeterminaw il-kundizzjonijiet li ta?thom il-valur taxxabbli g?andu jitnaqqas *a posteriori*. B?ala prin?ipju, din id-dispo?izzjoni tobbliga lill-Istati Membri jnaqqsu l-valur taxxabbli kull darba li, wara l-konklu?joni ta' tran?azzjoni, il-persuna taxxabbli ma tir?evix il-korrispettiv kollu jew parti minnu (ara s-sentenzi, tat-3 ta' Lulju 1997, Goldsmiths, C-330/95, ?abra p. I-3801, punti 16 sa 18, u tad-29 ta' Mejju 2001. Freemans, C-86/99, ?abra p. I-4167, punt 33).

36 Kif jirri?ulta mill-punti 25 sa 27 ta' din is-sentenza, it-Tieni Direttiva ma kinitx tinkludi ekwivalenti g?al din id-dispo?izzjoni. Barra minn hekk, il-fatt li l-Kunsill tal-Unjoni Ewropea adotta l-Artikolu 11(?) (1) tas-Sitt Direttiva, flimkien mal-Artikolu 11(A) tag?ha, jikkonferma l-interpretazzjoni li tg?id li l-imsemmi Artikolu 11(?) ma kienx inerenti g?all-Artikolu 11(A) tas-Sitt Direttiva jew g?al prede?essur tieg?u, ji?ifieri l-Artikolu 8(a) tat-Tieni Direttiva.

37 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha esposti iktar 'il fuq, ir-risposta g?ad-domanda mag?mula g?andha tkun li l-Artikolu 8(a) tat-Tieni Direttiva g?andu ji?i interpretat fis-sens li ma jag?tix lil persuna taxxabli d-dritt li tikkunsidra *a posteriori* li l-valur taxxabli ta' provvista ta' o??etti kien tnaqqas meta, wara d-data ta' meta se??et din il-provvista ta' o??etti, il-fornitur ta lill-a?ent kreditu li dan tal-a??ar idde?ieda li jie?u jew fil-forma ta' ?las fi flus, jew inkella fil-forma ta' kreditu validu fuq ammonti dovuti lill-fornitur g?al provvisti ta' o??etti di?à mwettqa.

Fuq l-ispejje?

38 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (It-Tieni Awla) taqta' u tidde?iedi:

L-Artikolu 8(a) tat-Tieni Direttiva tal-Kunsill 67/228/KEE, tal-11 ta' April 1967, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? — Struttura u metodi ta' applikazzjoni tas-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud, g?andu ji?i interpretat fis-sens li ma jag?tix lil persuna taxxabli d-dritt li tikkunsidra *a posteriori* li l-valur taxxabli ta' provvista ta' o??etti kien tnaqqas meta, wara d-data ta' meta se??et din il-provvista ta' o??etti, il-fornitur ta lill-a?ent kreditu li dan tal-a??ar idde?ieda li jie?u jew fil-forma ta' ?las fi flus, jew inkella fil-forma ta' kreditu validu fuq ammonti dovuti lill-fornitur g?al provvisti ta' o??etti di?à mwettqa.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: l-Ingli?.